

Velehrad

Ekonomické důsledky inflace

Připravil: Ing. Michal Mádr, Ph.D.

Datum: 20. 9. 2024

- **MENDELU**
- **Provozně**
- **ekonomická**
- **fakulta**

Obsah

- Příčiny aktuálního inflačního vývoje
- Ekonomické důsledky

Zdroj: https://csu.gov.cz/mesicni_vyvoj_mezirocniho_indexu_spotrebitelskych_cen

Příčiny aktuálního inflačního vývoje

Poptávková a nabídková inflace

Poptávková inflace

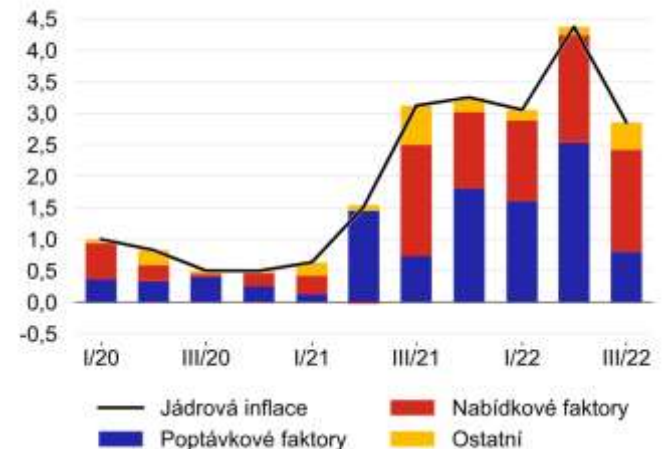
- Rozvolněná fiskální politika
- Odložená spotřeba domácností

Nabídková inflace

- Nedostatečná výroba + panika na trzích => ↑ cen elektřiny
- Nedostatečné zásoby + panika na trzích => ↑ cen plynu
- Dlouhodobá situace na českém trhu práce
- Narušení odběratelsko-dodavatelských vztahů
 - Nedostatek surovin a komponentů
 - Růst dopravních nákladů

Zdroj: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-menove-politice/boxy-a-clanky/Vyvoj-inflace-optikou-poptavkovych-faktoru/>

mezičtvrtletně v %, sezonně očištěno, příspěvky v procentních bodech, pramen ČSÚ,

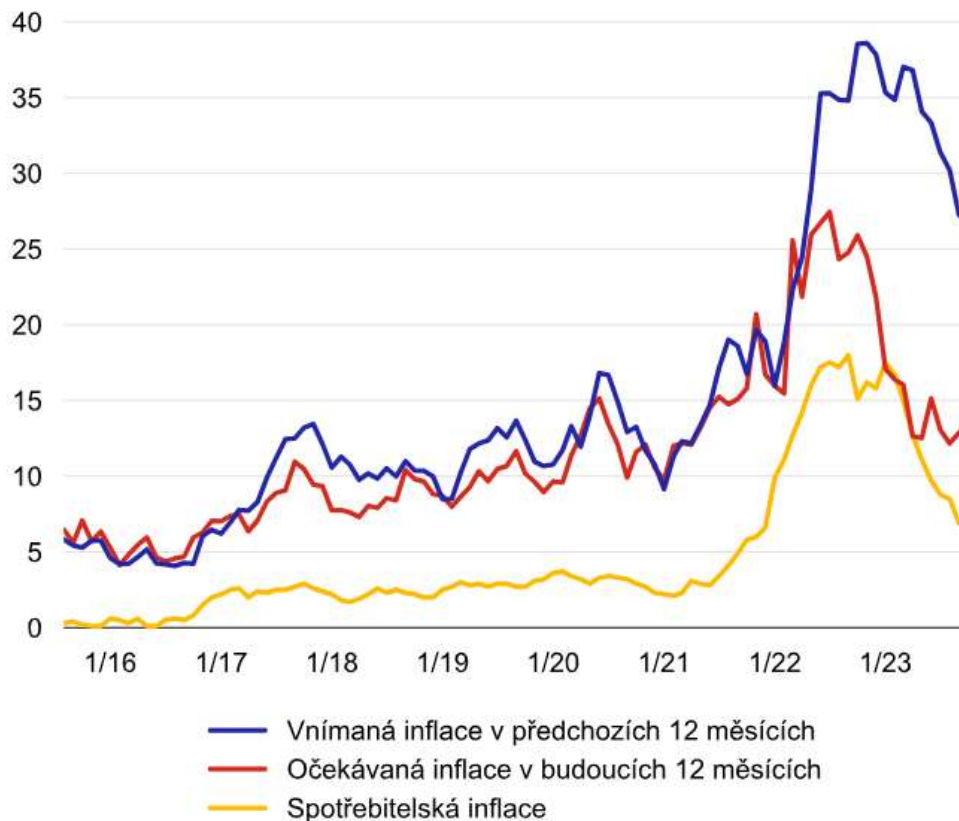

Příčiny aktuálního inflačního vývoje

Inflační očekávání

Graf 1 – Vnímaná, očekávaná a měřená inflace v ČR

(průměry v %, resp. v % u CPI, výpočet ČNB)

Zdroj: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Inflacni-ocekavani-domacnosti-pod-drobnohledem-jak-ceske-domacnosti-vnimaji-inflaci-a-jak-o-ni-premysli-do-budoucnosti/

Ekonomické důsledky inflace

Pokud je inflace stálá a očekávaná

- Zhoršuje kvalitu informací, které poskytují tržní ceny
- „Náklady na opotřebení bot“
- „Náklady jídelníčku“
- Vyvolává deformace v daňovém systému

Pokud je inflace proměnlivá a neočekávaná

- **Způsobuje přerozdělení bohatství**
 - **Nevyrovnaná inflace**
 - **Příjmové skupiny**
- Rozkolísání měnových kurzů
- **Odrazuje podnikatele od investování**
- Odrazuje od uzavírání dlouhodobých kontraktů

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Kumulovaný růst cenové hladiny

Index (2015 = 100)	Leden 2021	Červen 2024	Kumulovaný růst
Celkový spotřební koš	113,4	151	33,2
Potraviny a nealkoholické nápoje	114,2	144,4	26,4
Alkoholické nápoje, tabák	127,5	155	21,6
Bydlení, voda, energie, paliva	114,6	168,1	46,7
Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	106,3	132,1	24,3
Zdraví	118,3	149,4	26,3
Doprava	107	136	27,1
Pošty a telekomunikace	91,5	97,1	6,1
Rekreace a kultura	108,8	139,1	27,8
Vzdělávání	114	132,9	16,6
Stravování a ubytování	123,4	188,9	53,1
Ostatní zboží a služby	115,1	145,6	26,5

Zdroj: Český statistický úřad (Indexy spotřebitelských cen podle klasifikace ECOICOP)

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Kumulovaný růst vybraných produktů

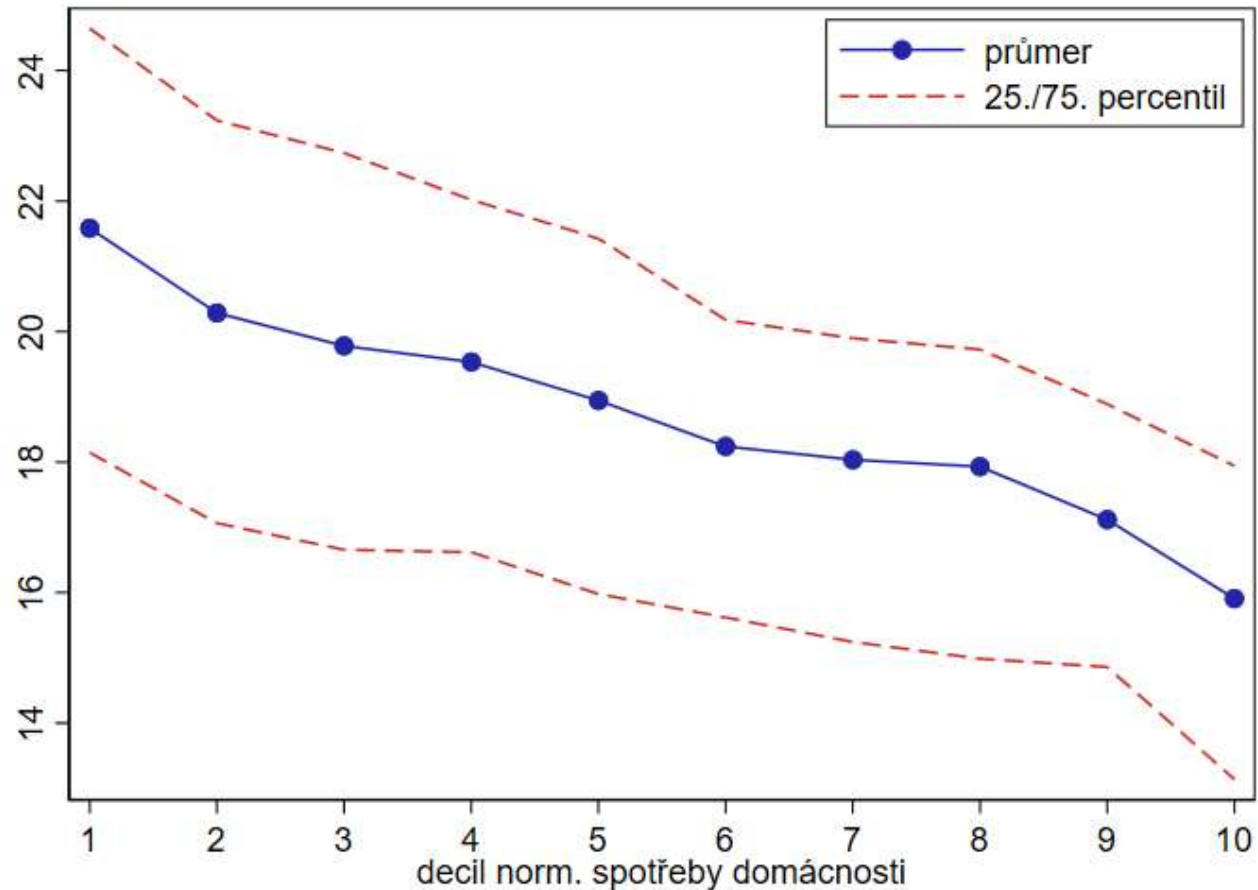
Index (2015 = 100)	Leden 2021	Červen 2024	Kumulovaný růst
Pekárenské výrobky; obiloviny	112,2	151,1	34,7
Maso	117	138	17,9
Ryby	113,3	124,7	10,1
Mléko, sýry a vejce	110,4	136,5	23,6
Oleje a tuky	115	171	48,7
Ovoce	114,7	126,6	10,4
Zelenina	124,9	177,7	42,3
Alkoholické nápoje	119,7	123,3	3,0
Tabák	134	174,2	30,0
Nájemné z bytu	114,7	139,1	21,3
Imputované nájemné za bydlení	120,2	151,7	26,2
Energie	108,9	202,4	85,9
Stravovací služby	125,7	192,8	53,4
Ubytovací služby	109,5	165,1	50,8

Zdroj: Český statistický úřad (Indexy spotřebitelských cen podle klasifikace ECOICOP)

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Individuální inflace (IQ 2023)

Individuální inflace se liší mezi bohatými a chudými domácnostmi

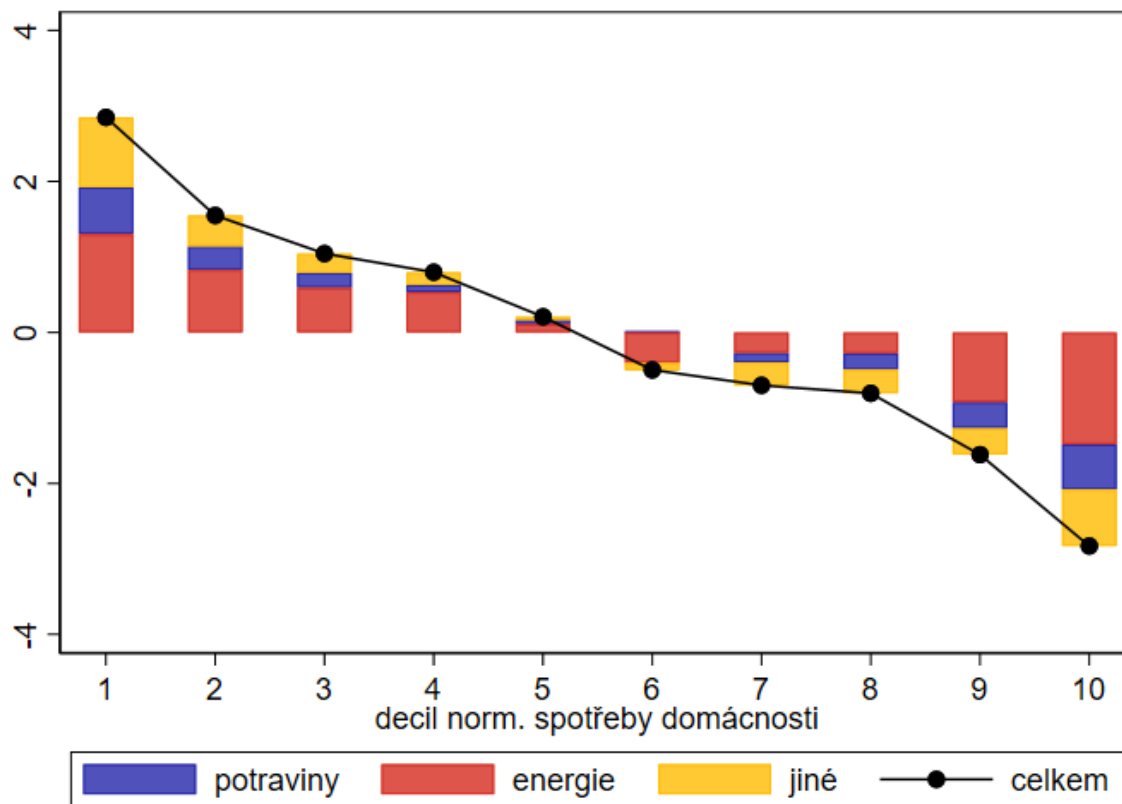

Zdroj: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Individualni-inflace-ceskych-domacnosti-Rust-cen-dopadl-hlavne-na-ty-chudsi/

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Individuální inflace (IQ 2023)

Příspěvky jednotlivých položek k rozdílné individuální inflaci
(rozdíl vůči průměrné inflaci)

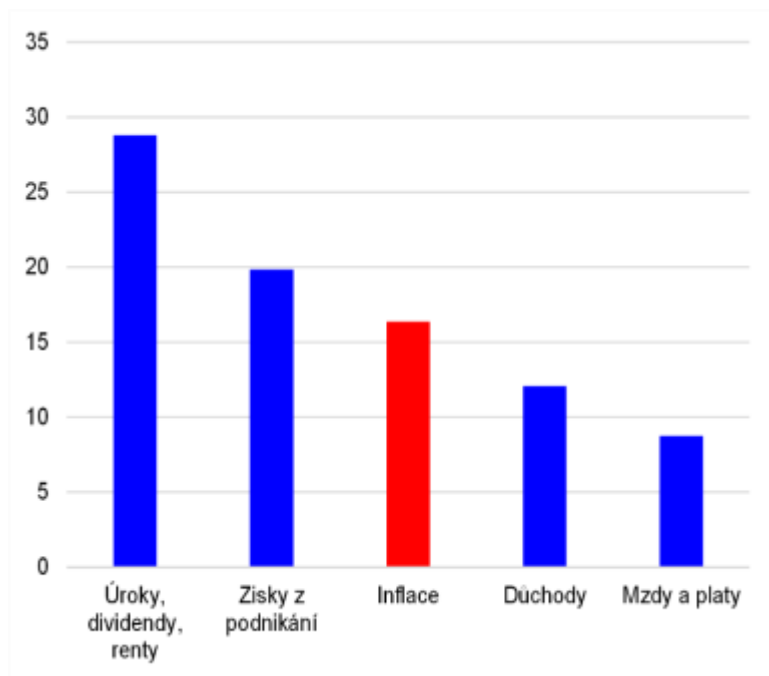

Zdroj: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Individualni-inflace-ceskych-domacnosti-Rust-cen-dopadl-hlavne-na-ty-chudsi/

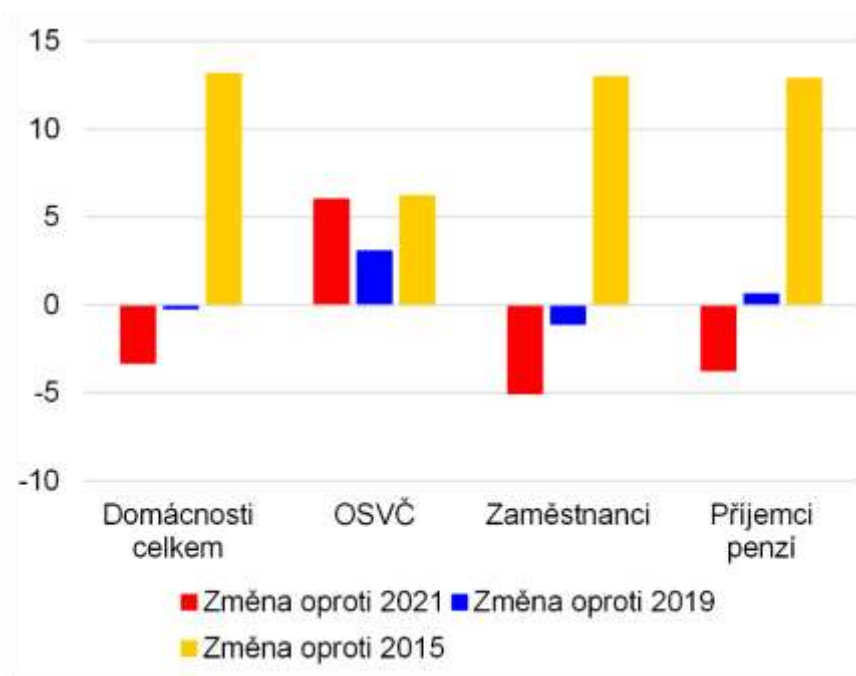
Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Změna příjmů (2022)

Změna příjmů domácností

Změna reálného disponibilního důchodu domácností

Zdroj: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Nerovny-dopad-inflace-na-ceske-domacnosti-poznatky-z-narodnich-uctu/

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Koupěschopnost podle zdroje příjmu

Srovnání (1Q 2021 až 2Q 2024)

	1Q 2021	2Q 2024	Nominální růst	Reálný růst
Index spotřebitelských cen	113,4	151	33,2	
Průměrná (hrubá) mzda	35 804	45 854	28,1	-5,1
Mediánová (hrubá) mzda	30 389	38 529	26,8	-6,4
Průměrný starobní důchod	15 453	20 700	33,9	3,7
Burza cenných papírů Praha (PX)	1 030	1 546	50,1	16,9

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

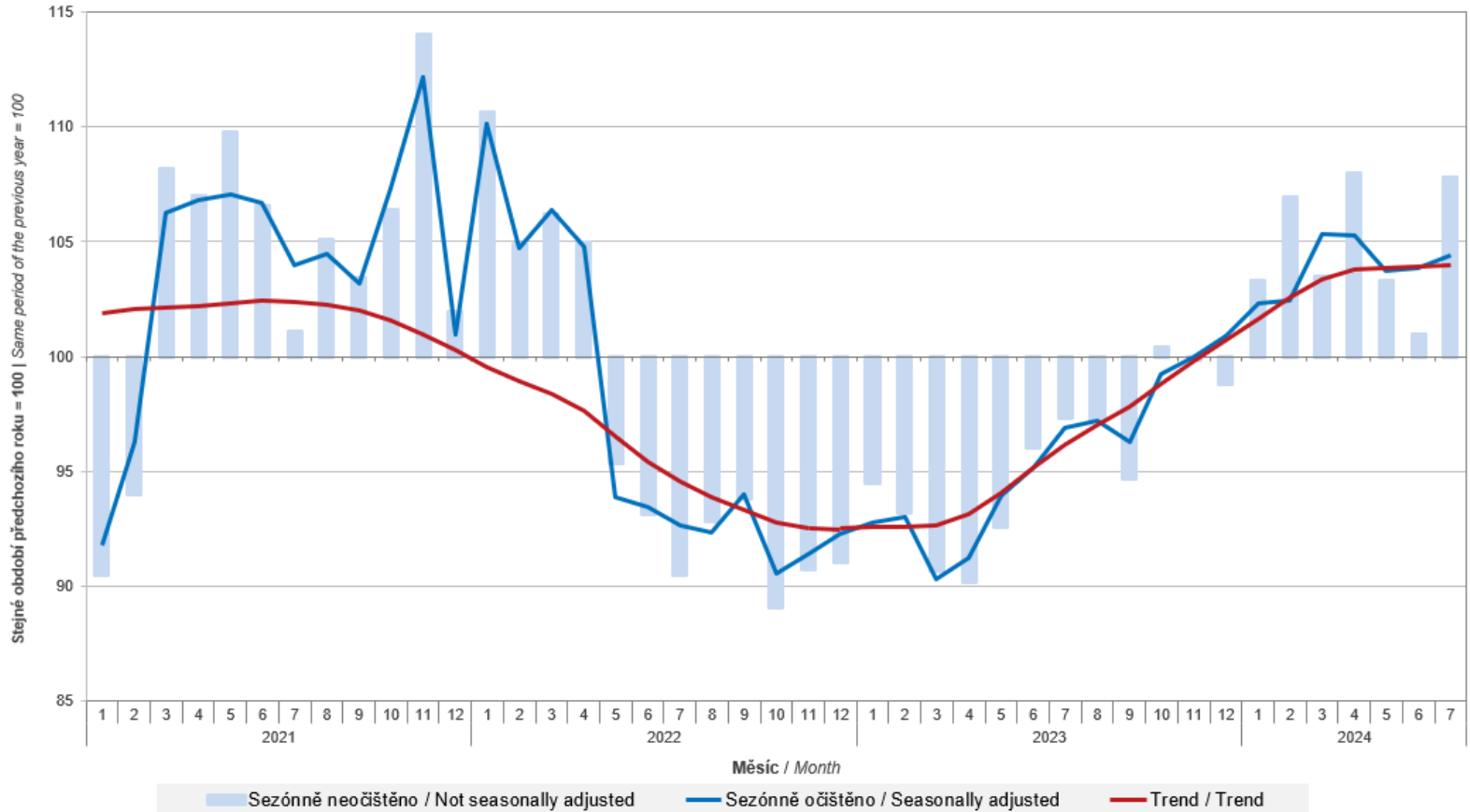
Koupěschopnost podle vybraných odvětví

Průměrná (hrubá) mzda	1Q 2021	2Q 2024	Nominální růst	Reálný růst
Průmysl	34493	46602	35,1	1,9
Ubytování, stravování a pohostinství	19805	27007	36,4	3,2
Velkoobchod a maloobchod;	33119	42339	27,8	-5,4
Profesní, vědecké a technické činnosti	43319	55915	29,1	-4,1
Administrativní a podpůrné činnosti	24970	31984	28,1	-5,1
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	38268	47395	23,9	-9,4
Vzdělávání	34846	42582	22,2	-11
Zdravotní a sociální péče	39967	50706	26,9	-6,3

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Vývoj maloobchodních tržeb

Tržby v maloobchodě (meziroční indexy; stálé ceny)

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Vývoj měnového kurzu

Srovnání vývoje CZK/EUR a HUF/EUR

Zdroj: https://www.google.com/finance/quote/CZK-EUR?sa=X&ved=2ahUKEwi05JnWsb2IAxWS_7sIHVAWJeAQmY0JegQIChAp&window=5Y&comparison=HUF-EUR

Důsledky aktuálního inflačního vývoje

Vývoj české ekonomiky

Růst reálného HDP a jeho dílčích složek

Zdroj: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2024/makroekonomicka-predikce-srpen-2024-56806>

Velehrad

Ekonomické důsledky inflace

Děkuji za pozornost

michal.madr@mendelu.cz

- **MENDELU**
- **Provozně**
- **ekonomická**
- **fakulta**

